

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/193/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

55/2015. számú (II. 26.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2014. március 10-én előterjesztett **panaszát** a 2015. február 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Készenléti Rendőrség – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy hajléktalanként lakott egy átmeneti szálláson. A jogviszonya 2014. január 31-ig tartott, a megszüntetés miatt a Budai Központi Kerületi Bírósághoz fordult és kérte a lakhatása változatlan feltételek melletti biztosítását az 1993. évi III. törvény 102. § (4) bekezdése alapján. Az átmeneti otthon 2014. február 24-én este rendőri segítséggel az utcára tette a panaszost. A rendőr annak ellenére nyújtottak az átmeneti otthonnak segítséget, hogy bemutatta a bírósági iratokat, és elmondta nekik, hogy jogszerűen nem tehetik így ki az épületből. A panaszos a 107-es telefonszámon segítséget is kért, illetve a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) XI. kerületi Rendőrkapitányságon utóbb panaszt is tett.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az 2014. február 24-én kelt jelentés rögzíti, hogy T. M. r. törm. és N. Sz. r. törm. közterületi járőrszolgálatot láttak el a BRFK * kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén a Buda Központ irányítása alatt. A szolgálatuk teljesítése alatt 17 óra 37 perckor megjelentek a * Hajléktalan szállónál, mivel onnan egy ott dolgozó kért segítséget. A kitérkezést követően felvette a kapcsolatot a bejelentővel, Sz. B. E.-vel, aki elmondta, hogy a hajléktalan szállót a Baptista Szeretetszolgálat üzemelteti. Elmondta továbbá, hogy egy házaspárnak 2014. január 31-én lejárt az ott engedélyezett idő, elmondása alapján ezen házaspár férfi tagja a meghatározott időben kiköltözött, de a nő aláírt egy bizonyos visszavonhatatlan szándéknyilatkozatot, amelyben vállalta, hogy 2014. február 14-án 12 óráig elhagyja a szállót. De költözés 2014. február 24-éig nem valósult meg, sőt említett hölgy bezárkózott a számára biztosított szobába. Ezt követően a panaszos szobájához mentek a rendőrök, ahol a panaszos nyitott ajtót, aki elmondta, hogy nem akar kiköltözni, mivel nem tud hová menni. Ekkor Sz. B. E. a rendőri kérdésre elmondta, hogy a Dózsa György úton, valamint a Podmaniczky úton található szállón is tudják fogadni. A panaszos erre azt felelte, hogy nem hajlandó odamenni, mivel az ottani körülmények nem felelnek meg neki. Ezt követően a panaszos bemutatott egy kézzel írt dokumentumot, melyben bírósághoz fordult, hogy ne kelljen elköltöznie, ezen iraton szerepelt egy bírósági pecsét, de az mindössze azt igazolta, hogy az általa írt irat egy példányát átvették. A bíróság által készített dokumentumot, mely kiköltözésére halasztó hatállyal bírt volna nem tudott bemutatni.

Ekkor közölték a panaszossal, hogy mivel a szálló vezetője úgy határozott, valamint ő is vállalta azt, hogy kiköltözik, így el kell mennie. Erre ő ismét nemet mondott, ekkor ezt azzal indokolta, hogy nem tudja hová tenni macskáját. Ekkor Sz. B. E., aki az intézkedés során végig jelen volt elmondta, hogy az intézmény házirendje tiltja a háziállatok benntartását.

Ekkor a panaszossal ismét közölték, hogy mivel a továbbiakban nem jogosult ott lakni, valamint részére más szállót is felajánlottak, el kell hagynia a szállót. Ekkor a panaszos összehalkolt és elindult a kijárat felé, közben közölte a rendőrökkel, hogy még az est folyamán vissza fog térni és hogy nagyon meg fogják a rendőrök bánni, hogy "kirakták".

Az intézkedés a panaszost tájékoztatták a panasztételi lehetőségéről és annak módjáról. Kérdésre úgy válaszolt, hogy még meggondolja, hogy kíván-e panasszal élni az intézkedéssel kapcsolatban.

A tapasztaltakat jelentették a Buda Központ irányába, ahonnan azt az utasítást kapták, hogy készítsenek írásos jelentést.

A panaszos és a bejelentő a Körözési Információs Rendszerben, valamint a Schengeni Információs Rendszerben nem szerepeltek.

2) A rendőrök a 2014. április 2-án kelt kiegészítő jelentésükben azonos módon írták le a történetet, azt annyival egészítették ki, hogy a panaszost a „rendőrség, törvény nevében”

szavak előrebocsátásával szólították fel az ajtó kinyitására, mivel felmerült bennük, hogy esetleg akár rosszul is lehet, és ezért nem nyit ajtót. A beszélgetés során tájékoztatta a rendőr a panaszost, hogy a vállalt kiköltözés megszegése miatt, akár polgári pert is indíthat ellene a Szálló, de nem szólították fel a távozásra. Az intézkedés kb. 30 percig tartott.

3) Az intézkedés adatai szerint 2014. február 24-én 17 óra 37 perckor a * Szállása alatt a panaszost, és Sz. B. E.-t igazoltatták a rendőrök.

4) A rendőrség megküldte az ellátott jogi képviselő levelét, illetve a panaszosra vonatkozó esetkezelési lapot, amelyből csupán annyit rögzít a Testület, hogy a panaszossal több alkalommal kísérelt meg egyeztetni az Szállás, illetve másik szállást is kerestek a panaszosnak. A panaszos jogviszonya fegyelmi okból szűnt meg.

A rendőrség rendelkezésre bocsátotta a szándéknyilatkozat elnevezésű iratot is, amiben a panaszos vállalta, hogy 2014. február 16-án 12 óráig kiköltözik a szállóról, illetve a megállapodás módosítását, ami szerint a panaszos 2014. január 31-ig köteles kiköltözni.

A rendőrség megküldte továbbá azt az iratot, ami szerint a panaszos 2014. január 30-án nem fogadta el a részére felajánlott másik szállást.

5) A rendőrség megküldte a bejelentés hanganyagát. A Szálló dolgozója 2 alkalommal tett bejelentést arról, hogy a panaszos bezárkózott és segítséget kér, mert nem költözik ki a panaszos. A beszélgetésből kiderül, hogy időközben a panaszos is betelefonált segítségért a rendőrségre.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv., Szolgálati Szabályzat és egyéb joganyag rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak az Alaptörvényben a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljárásához fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A rendőrök intézkedési kötelezettsége kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás

megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 121. pontja, 166.§ (1) bekezdése szerint a magánlaksértés szabálysértést követi el az, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

A Btk. 176.§ rendelkezik a fenti cselekmény bűncselekmény alakzatáról. [(1) Aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel, hivatalos eljárás színlelésével bemegy, vagy ott bent marad, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére vagy megtévesztéssel a) éjjel, b) fegyveresen, c) felfegyverkezve, d) csoportosan bemegy vagy ott bent marad.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) bekezdésben meghatározott módon, a (2) bekezdés szerint büntetendő, aki a (2) bekezdésben meghatározott módon mást megakadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

(4) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a (2) bekezdésben írt módon követik el.]

A magánlaksértésnek mind a szabálysértési, mind a bűncselekményi alakzatának elkövetői csak magánindítványra büntetendők.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

a) A rendőri jelentések és a panaszosi előadás abban megegyezik, hogy telefonos bejelentés érkezett a rendőrkapitányságra a szállással kapcsolatos vitáról.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy az érintett ingatlanban tartózkodó személyek valamelyike a magánlaksértés szabálysértését követi el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentések tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

A rendőrök segítségnyújtási kötelezettségét az Rtv. 24. § (1)-(2) bekezdése rendezi, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A rendőri jelentések szerint a kiérkezést követően felvettea kapcsolatot a bejelentővel, Sz. B. E.-vel, aki elmondta, hogy a hajléktalan szállót a Baptista Szeretetszolgálat üzemelteti. Elmondta továbbá, hogy egy házaspárnak 2014. január 31-én lejárt az ott engedélyezett idő, elmondása alapján ezen házaspár férfi tagja a meghatározott időben kiköltözött, de a nő aláírt egy bizonyos visszavonhatatlan szándéknyilatkozatot, amelyben vállalta, hogy 2014. február 14-án 12 óráig elhagyja a szállót. De költözés 2014. február 24-éig nem valósult meg, sőt említett hölgy bezárkózott a számára biztosított szobába. Ezt követően a panaszos szobájához mentek a rendőrök, ahol a panaszos nyitott ajtót, aki elmondta, hogy nem akar kiköltözni, mivel nem tud hová menni. Ekkor Sz. B. E. a rendőri kérdésre elmondta, hogy a Dózsa György úton, valamint a Podmaniczky úton található szállón is tudják fogadni. A panaszos erre azt felelte, hogy nem hajlandó odamenni, mivel az ottani körülmények nem felelnek meg neki. Ezt követően a panaszos bemutatott egy kézzel írt dokumentumot, melyben bírósághoz fordult, hogy ne kelljen elköltöznie, ezen iraton szerepelt egy bírósági pecsét, de az mindössze azt igazolta, hogy az általa írt irat egy példányát átvették. A bíróság által készített dokumentumot, mely kiköltözésére halasztó hatállyal bírt volna nem tudott bemutatni. Ekkor közölték a panaszossal, hogy mivel a szálló vezetője úgy határozott, valamint ő is vállalta azt, hogy kiköltözik, így el kell mennie. Erre ő ismét nemet mondott, ekkor ezt azzal indokolta, hogy nem tudja hová tenni macskáját. Ekkor Sz. B. E., aki az intézkedés során végig jelen volt elmondta, hogy az intézmény házirendje tiltja a háziállatok benntartását. Ekkor a panaszossal ismét közölték, hogy mivel a továbbiakban nem jogosult ott lakni, valamint részére más szállót is felajánlottak, el kell hagynia a szállót. A panaszos ekkor összekapolt és távozott.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök rendelkezésére álló információk alapján a helyszínen egyértelműen megállapítható volt, hogy a panaszos jogviszonya a Szállóval szemben 2014. január 31-én megszűnt. A panaszos szándéknyilatkozatban vállalta, hogy 2014. február 16-ig kiköltözik az intézményből, ennek azonban nem tett eleget, ugyan jelezte, hogy pert indított az ügyben, ám abban jogerős döntés még nem született, ideiglenes intézkedést nem rendeltek el, így a keresetindításnak halasztó hatálya nincs.

Tekintettel arra, hogy – szemben a Testület gyakorlatában korábban felmerülő egyéb lakáshasználattal kapcsolatos ügyekkel [ld. 173/2013. (VI. 12.) számú és a 105/2012. (III. 21.) számú állásfoglalások] – a jelen esetben a helyszínen egyértelműen megállapítható volt, hogy a szálló használatára a panaszosnak nincs jogcíme, a Testület szerint a rendőrök megfelelően jártak el akkor, amikor a panaszosnak azt a tájékoztatást adták, hogy megszűnt a jogcíme az ingatlan használatára, sőt maga is vállalta a kiköltözést, ezért el kell hagynia a szállót. Tekintettel arra, hogy a panaszos a felhívásnak és tájékoztatásnak önként eleget tett, egyéb intézkedésre az igazoltatáson túl a Testület álláspontja szerint nem volt szükség.

A rendelkezésre álló információk alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrök eleget tettek az Rtv. 24. § szerinti tájékoztatási és az Rtv. 13. § szerinti intézkedési kötelezettségüknek, ezért ennek kapcsán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A bejelentés miatt a Testület álláspontja szerint intézkedési kötelezettsége keletkezett a rendőröknek, amelynek megfelelően eleget tettek.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET